

1963

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 20

କୌଶଲ୍ୟା ରାଣୀ

ବନାମ

ଗୋପାଳ ସିଂହ

(ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିଂହା, ଜେ. ସି. ଶାହ ଏବଂ ଏନ. ରାଜଗୋପାଳ ଆୟଙ୍ଗର,
ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, ଧାରା 417 (3), (4) - ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି - ଆଦେଶର 60 ଦିନ ପରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଦୋଷ ମୁକ୍ତି
ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ - ସୀମା
ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ, ଲାଗୁ ହେବ କି - ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ - ସୀମା ଅଧିନିୟମ
(1908 ର 9) ଧାରା 29 (2)

ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ବିଚାର ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ଦୌରା ଅଦାଲତ ପ୍ରତି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ
ଥିଲେ । ତେବେ, 31 ଡିସେମ୍ବର 1959 ରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତି ତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ
ଖଲାସ କରିଥିଲେ । ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ
ଅନୁମତି ନିମନ୍ତେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 417 (3) ଅନୁଯାୟୀ 22 ଏପ୍ରିଲ, 1960 ରେ
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ
ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ
କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀ ମିଆଦ ପୂରି ଯାଇଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା
ସଂହିତାର ଧାରା 417 (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା ଏବଂ ସୀମା
ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଲାଗୁ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନ
କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଅଦାଲତର ଦ୍ଵାରସ୍ଥ
ହୋଇଥିଲେ । ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି,

ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: (i) ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 417 (4) ରେ
ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ନିୟମ ହେଉଛି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଗକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା
ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଏକ ସୀମାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ନିୟମ ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର
ଧାରା 29 (2) (b) କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ଆଇନର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମାମଲା ପାଇଁ, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆଇନର ସାଧାରଣ ନିୟମ

ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆଇନ ଯାହା ସାଧାରଣ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ମାମଲା ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଅପରାଧିକ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେତେବେଳେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ଧାରା 417 (3) ଏବଂ (4) ପରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ସମୟ ସୀମା ସ୍ଥିର କରେ, ଏହା ସାଧାରଣ ଆଇନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ଅଟେ । ସେହିପରି, ସୀମା ଅଧିନିୟମ ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଯାହା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ସମସ୍ତ ମାମଲା ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ସୀମାର ସାଧାରଣ ନିୟମ ସ୍ଥିର କରେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ବିଧାନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୀମା ଆଇନର ଉଦାହରଣ ଆଇପାରେ, ଯଦିଓ ତାହାର ସାଧାରଣତଃ ସୀମା ଆଇନ ସହିତ କିଛି ସମ୍ବନ୍ଧ ନଥାଏ ।

ଏସ୍. ଏମ୍. ଠାକୁର ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ, 30 Pat. 126; କାନାରା ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଖର୍ଚ୍ଚେନ୍ ଜନସ୍ୱରାନ୍ତ କମ୍ପାନୀ, I.L.R. [1952] Bom. 1083; ମହମ୍ମଦ ଇବ୍ରାହିମ୍ ବନାମ ଗୋପୀ ଲାଲ୍, A.I.R. (1958) All. 691; ରାଜନ ଲାଲ୍ ବନାମ ରାଜ୍ୟ, I.L.R. [1960] 2 All. 761; ବିଶ୍ୱନାଥନ ଚେଟ୍ଟିୟାର, re. (1957) 1 M.L.J. 150 ରେ; କୋ/ଏମ୍/ଟୁର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ବନାମ କେ. ଏଲ୍. ନାରାୟଣନ, A.I.R. (1958) Mad. 416; ପି. ଜି. ସୁଜାରେଞ୍ଜୀ, ବନାମ ଡି. ପାପିରେଞ୍ଜୀ, A.I.R. (1957) Andh. Pra. 406; re ପାର୍ଟୁରୀ ଆଦେଶାଲାରେ, A.I.R. (1958) Andh. Pra. 230; ଅଞ୍ଜନାବାଇ ବନାମ ଯଶଞ୍ଜରାଓ ଦୌଲତରାଓ ଦୁଧେ, I.L.R. [1961] Bom. 135, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 126/1962 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 825/1960 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 31 ଅକ୍ଟୋବର, 1961 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ, ବିଦ୍ୟା ଧର ମହାଜନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବିଜ୍ଞାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଏହି ଆବେଦନରେ, ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର (ଏହାପରେ ସଂହିତା ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) ଧାରା 417

1963

କୌଶଲ୍ୟା ରାଣୀ

ବନାମ

ରୋପାଳ ସିଂହ

ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ସିଦ୍ଧା

ର ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ସୀମା ଅଧିନିୟମ (9/1908) ର ଧାରା 5 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା "କାରଣ ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମତର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିଛି ।"

ଏହି ମାମଲାରେ ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଦିଗକୁ ନେଇ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହଁ । ତେଣୁ, ସେହି ବିବାଦର ତଥ୍ୟକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ଧାରା 493 କିମ୍ବା ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 495 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ବିଚାରକୁ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଦୌରା ଅଦାଲତଙ୍କ ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ଥିଲେ, ଏହି ଅଭିଯୋଗ ଯେ ସେ ପ୍ରତାରଣା କରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ, ଯିଏ ତାଙ୍କ ସହ ବିଧିପୂର୍ବକ ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇନଥିଲେ, ବିଶ୍ବାସ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ବିବାହିତ ଅଟନ୍ତି, ଏବଂ ସେହି ବିଶ୍ବାସରେ ତାଙ୍କ ସହ ଯୌନ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, ଏହା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ପୂର୍ବରୁ ବିବାହିତ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ।

ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗର ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦ୍ବାରା ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଗୁରୁଦାସପୁରର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ 31 ଡିସେମ୍ବର, 1959 ରେ ତାଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ବାରା ଏହି ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେବାରେ ଅଭିଯୋଗକ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶର ତାରିଖ ଠାରୁ 60 ଦିନ ପରେ, ସଂହିତାର ଧାରା 417 (3) ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ 22 ଏପ୍ରିଲ, 1960 ରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଏକ ଚିତ୍ରଣୀରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ "ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ସମୟକୁ ଏହି ତଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରେ ଯେ ଗୁରୁଦାସପୁରର ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 417 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆଡଭୋକେଟ୍-ଜେନେରାଲଙ୍କ ଦ୍ବାରକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ଯଦି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇହୋଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ

ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1960ରେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ମୂଳ ଚିଠିଟିକୁ ଏହା ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି; ଏହି ତାରିଖ ଠାରୁ, ଏହା ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ।" ଏହି ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପତ୍ର 1 1 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1960 ରେ "ସ୍ୱୀକୃତ" ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଫାଲ୍ଟୁ ଏବଂ ଗ୍ରୋଭର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିହୀନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଆବେଦନ ସମୟ ସୀମା ବାହାରେ ଥିଲା । ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 417 ର ଉପ-ଧାରା (4) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧିର ବହୁ ଦିନ ପରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିଳମ୍ବକୁ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମା କରାଯାଇପାରିବ, ଏବଂ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ସମୟରେ ବିଚାରପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ବିଚାରପତ୍ର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ସମୟସୀମା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବିଚାରପତ୍ର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ବିଳମ୍ବକୁ ବିଚାରପତ୍ର କ୍ଷମା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଉକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଏହା ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସଂହିତା ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଅଦାଲତ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଧାରା 417 ର ଉପ-ଧାରା (4) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା, ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ 'ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ' ଥିଲା, ତେଣୁ, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ମତକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ସମଗ୍ର ସଂହିତା ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଥିଲା, ସଂହିତାର ଧାରା 417 ର ଉପ-ଧାରା (4)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏକ 'ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ' ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । ଏହି ମାମଲାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନର ମିଥ୍ୟା ପୁରଣାକାର ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସେହି ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ

1963

କୌଶଲ୍ୟା ରାଣୀ

ବନାମ

ରୋପାଳ ସିଂହ

ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ସିଂହା

ହୋଇଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ବାଭାବିକ ଭାବରେ ବିବାଦର ଗୁଣବତ୍ତା ଭିତରକୁ ଯାଇନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଆମକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 417 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଉପଲକ୍ଷ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେବା ଠିକ୍ ଥିଲା କି ।

ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ମତକୁ ନେଇ, ଆମେ ସଂହିତା ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାଞ୍ଚ କରିବୁ । ସଂହିତାର ଧାରା 417ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏହିପରି ଅଟେ:

"417(1) ଉପ-ଧାରା (5) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାଧୀନ ରହି, ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏକ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ବାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଗକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ।

(2) ଦିଲ୍ଲୀ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପୋଲିସ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଧିନିୟମ, 1946 (1946 ର XXXV) ଅଧୀନରେ ଗଠନ ହୋଇଥିବା ଦିଲ୍ଲୀ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପୋଲିସ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦ୍ବାରା ଉକ୍ତ ଅପରାଧର ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ମାମଲାରେ ଯଦି ଏପରି ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ପାରିତ ହୁଏ, ତେବେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଗକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ।

(3) ଯଦି ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଆଧାରିତ କୌଣସି ମାମଲାରେ ଏପରି ଦୋଷମୁକ୍ତିର ଆଦେଶ ପାରିତ ହୁଏ ଏବଂ ଏହା ତରଫରୁ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ବାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷମୁକ୍ତିର ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରିଥାଏ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏପରି ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ।

(4) ଉପ-ଧାରା (3) ଅଧୀନରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅନୁମତିର ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଆବେଦନ ସେହି ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ସାଠିଏ ଦିନ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(5) ଯଦି କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅନୁମତିର ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ଉପ-ଧାରା (3) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ କୌଣସି ଆବେଦନ ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଯଦି ସେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାନ୍ତି, ତେବେ 1955 ର ଅଧିନିୟମ XXVI ଦ୍ଵାରା ପୁନଃସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ଧାରାରେ, ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ ଦାଖଲ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ପୂର୍ବରୁ, କେବଳ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ହିଁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରୁଥିଲେ । ଏହିପରି, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ମାମଲାରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଧାରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାଏ । ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆବେଦନ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥାଏ, ଧାରା 417 ନିଜେ କୌଣସି ସମୟସୀମା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ନାହିଁ । ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଅନୁକ୍ଳେପ 157ରେ ଏପରି ଆବେଦନ ପାଇଁ ସୀମା ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି । 1955 ର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏପରି ଆବେଦନ ପାଇଁ ସୀମା ଅବଧି ଛଅ ମାସ ଥିଲା, ଯାହାକୁ 1955 ର XXVI ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା ତିନି ମାସକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 1 ଜାନୁଆରୀ, 1956 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥାଏ, ଏହିପରି ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା ସୀମାର ଅବଧି, ସୀମାର ସାଧାରଣ ଆଇନର ଏକ ଅଂଶ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଧାରା 417 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଏବଂ (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା, 1955 ର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ XXVI ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ 'ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା' ର ସ୍ଵଭାବର ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଉପଧାରା (4) ଅତ୍ୟନ୍ତ

1963

କୌଶଲ୍ୟା ରାଣୀ

ବନାମ

ରୋପାଳ ସିଂହ

ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ସହା

ସଠିକ୍ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏପରି ଏକ ଆଦେଶର ତାରିଖ ଠାରୁ 60 ଦିନର ସମାପ୍ତି ପରେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିଷେଧ କରିଥାଏ । ଏହି ଧାରାର ମୂଳ ପ୍ରବଧାନ କଲେ ଏବଂ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଆଇନର ଇତିହାସକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ, ଦୁଇଟି ବିଷୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ; ଯଥା, (1) ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଏହା ସମୀଚୀନ ବୋଲି ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ଛଅ ମାସର ଅବଧିକୁ ଅଧା ହ୍ରାସ କରାଯିବା ଉଚିତ୍, ଏହିପରି ମକଦ୍ଦମାର ଅବଧିକୁ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା, ହ୍ରାସ କରିବାର ଏହାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରେ; ଏବଂ (2) କେତେକ ମାମଲାରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରହିବା ଉଚିତ୍, ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟରେ ସନ୍ଦେହମୁକ୍ତ ଏବଂ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ ସୂଚିତ କରିଥାଏ ଯେ ଏପରି ଆବେଦନ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶର ତାରିଖ ଠାରୁ 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ସାଧାରଣ ସୀମା ନିୟମର ବିପରୀତରେ, 60 ଦିନର ସମୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ଏହି ନିୟମ ଉଚ୍ଚ ଧାରାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଆମ ମତରେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆବେଦନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ, ସୀମା ଆଇନ ହେଉଛି ସୀମା ଅଧିନିୟମ (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 157) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଯେଉଁଥିରେ ଏହାର ନିଜସ୍ୱ କ୍ଷମତା ଦ୍ୱାରା ଧାରା 5 ପ୍ରୟୋଗ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଗକଙ୍କ ଆବେଦନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ସ୍ଥିର କରିବାରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସୁସ୍ଥବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନ ଥିଲା ଯେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଆବେଦନ ପାଇଁ ମୂଳଦୁଆ ରଖାଯିବା ଉଚିତ୍ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, 60 ଦିନର ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ଏହି ନିୟମ ହେଉଛି ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ, ଅର୍ଥାତ୍, ଏକ ସୀମା ନିୟମ ଯାହା ସଂହିତାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଅପିଲ କିମ୍ବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତେ ସୀମିତ ଅବଧି ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ । ଏହା ହେଉଛି ସୀମା ଅଧିନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ସୀମାବଦ୍ଧତାର ସାଧାରଣ ଆଇନ, ଯାହା ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 150, 154, 155 ଏବଂ 157 ଦ୍ୱାରା, ସାଧାରଣତଃ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ଆବେଦନକୁ ପରିଚାଳନା କରିଥାଏ । ଏଭଳି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଧାରା 5ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଲାଗୁ ହେବ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା କେତେକ ମାମଲାରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ଯେ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍, ସମଗ୍ର ସଂହିତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏହି ସଂହିତା ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ନୁହେଁ, କାରଣ ସାଧାରଣତଃ, ଅପରାଧିକ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଥିର କରୁଥିବା ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଆମେ ଏଠାରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ତାହା ହେଉଛି ସଂହିତାର ଧାରା 417 (4) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ କି । ସମଗ୍ର ସଂହିତା ବାସ୍ତବରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଅଟେ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଅପରାଧିକ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତିର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀର ମାମଲା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ସବିଶେଷ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଇପାରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଏକ ଜମି ରାଜସ୍ୱ ସଂହିତା, ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ହୋଇଥାଇପାରେ ଯାହା ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଗ୍ରହଣକାରୀ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏବଂ ଭଡ଼ା ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ । ଏହି ଅର୍ଥରେ ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ନିୟମ ଅଟେ ଯେ ଏପରି ସମ୍ପର୍କକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ସାଧାରଣ ନିୟମକୁ ଏହା ସ୍ଥିର କରିଥାଏ, କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ, ସାଧାରଣ ସୀମା ନିୟମଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିବା ସମୟ ସୀମା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଥିରେ ଥାଇପାରେ । ସାଧାରଣତଃ ସେହି ପ୍ରକାରର ସମ୍ପର୍କର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପରି ଏକ ଆଇନ ଏକ 'ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ' ହେବ । ତେଣୁ, ଏକ 'ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମାମଲା ପାଇଁ, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନର ସାଧାରଣ ନିୟମଗୁଡ଼ିକର ପାର୍ଥକ୍ୟ ତୁଳନାରେ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆଇନ, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ସାଧାରଣ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ସଂହିତା ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଯଦି ଧାରା 417 (3) ଏବଂ (4) ର ମିଳିତ ପଠନ ଦ୍ଵାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା କୌଣସି ସମୟ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ତେବେ ଏହା ସାଧାରଣ ଆଇନ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ହେବ । ଯେହେତୁ ସୀମା ଅଧିନିୟମ 'ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ' କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିନାହିଁ, ଏକ ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ସମୀଚୀନ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ସୀମା ଅଧିନିୟମ ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଆଇନ ଯାହା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ସମସ୍ତ ମାମଲା ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ସୀମାର ସାଧାରଣ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଥିର କରିଥାଏ; ଯଦିଓ ସାଧାରଣତଃ ସୀମା ଆଇନ ସହିତ ଏହାର କାରବାର ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ବିଧାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା

1963

କୌଣସି ରାଶି

ବନାମ

ରୋପାଳ ସିଂହ

ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ସହା

ସୀମାର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନର ଉଦାହରଣ ଥାଇପାରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଭାରତୀୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବନାଯାଇଥିବା ନିୟମ ଏସ୍. ଏମ୍. ଠାକୁର ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ⁽¹⁾; କାନୁନା ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନସୁରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ⁽²⁾ ମାମଲାରେ ବମ୍ବେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମରେ (1948 ର Bom. XXXIII) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିଶେଷ ସୀମା ନିୟମ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନର ଉଦାହରଣ ଅଟେ । ଥରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ପରେ ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 417 ର ଉପ-ଧାରା (4) ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସୀମାବଦ୍ଧତାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିୟମ ହେଉଛି ସୀମାର ଏକ 'ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ', ଯାହା ଘରୋଇ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକୁ ପରିଚାଳନା କରିଥାଏ, ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ଯେ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) (b) କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମାନ୍ୟ ଅଟେ ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଧାରା 417 (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏକ 'ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ' ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମାଠାରୁ ଭିନ୍ନ ସମୟସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ କି, କାରଣ ସୀମା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାରା 29 (2) ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ ପାଇଁ ସୀମା ଅଧିନିୟମ କୌଣସି ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମତଃ, ସୀମା ଅଧିନିୟମ, ଅନୁକ୍ଷେପ 157, ରାଜ୍ୟର ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ଅପିଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୀମାର ନିୟମ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଛି । ତେଣୁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଜଣେ ଘରୋଇ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ ପାଇଁ ସୀମା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏପରି ଏକ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ସୀମା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ସୀମା ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ସଂହିତାର ଧାରା 417 (4) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଧାରା 29 (2) ଏହାର ସ୍ୱଭାବରେ ସଂପୂରକୀୟ ଅଟେ ଯେହେତୁ ଏପରି ମାମଲା, ଯାହା ଏହାର ପରିସରରେ ଆସେନାହିଁ ବରଂ ଏହି

(1) I.L.R. 30 Pat. 126.

(2) I.I.R. [1952] Bom. 1083.

ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଧାରା 3 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ଏବଂ କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୌଣସି ସୀମାର ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହା ଧାରା 29ର ଉପଧାରା (2) ର ଖଣ୍ଡ (a)ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏପରି ମାମଲା ପାଇଁ ଲାଗୁ କରିଛି, ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏପରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ବାଦ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ, ଏବଂ ସେହି ଉପଧାରାର ଖଣ୍ଡ (b)ରେ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଅବଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ମାମଲା ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆମ ମତରେ, ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପରିପୂରକ, ସଂହିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏହା କ୍ଷଷ୍ଟ କରେ ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା 417 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ବିଧାନ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏହା ଆମର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଆହ୍ଲାବାଦ, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଏହାର ବିପରୀତ ମତ ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ, ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ଯେ ଆମେ ଯାହା ସ୍ମୃତିତ କରିଛୁ ତାହା ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିର ସଠିକ୍ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅଟେ ।

ମହମ୍ମଦ ଇବ୍ରାହିମ୍ ବନାମ ଗୋପାଳ ଲାଲ୍ ⁽¹⁾ମାମଲାରେ, ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ମତ ରଖୁଥିଲେ ଯେ ଧାରା 417 ର ଉପ ଧାରା (4) ର ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଏହା କ୍ଷଷ୍ଟ କରେ ଯେ ଉପ ଧାରା (3) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନଟି ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶର 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ସୀମା ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଖରେ ନାହିଁ, ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଏହିପରି ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସଂହିତାର ଧାରା 417 ର ଉପ ଧାରା (3) ଏବଂ (4) ର ଶବ୍ଦାବଳୀ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସେମାନଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ । ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସେହି ବିଚାରପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ରଞ୍ଜନ ଲେଲ ବନାମ ରାଜ୍ୟ ⁽²⁾ମାମଲାରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଗଠନ

(1) A.I.R. (1958 All 691).

(2) I.L.R. [1960] 2 All. 761.

1963

କୌଶଲ୍ୟା ରାଣୀ

ବନାମ

ରୋପାଳ ସିଂହ

ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ସିଂହା

କରିଥିବା ତିନି ଜଣ ମାନ୍ୟବର ବିଚାରପତି, ଅଲଗା ଅଲଗା କିନ୍ତୁ ସହମତିରେ ରାୟ ଦେଇ ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ ଏହି ସଂହିତା ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହି ସଂହିତାର ଧାରା 417 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ।

ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ମତ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ମତ ଭଳି ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଥିଲା କାରଣ ଅଦାଲତ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ 1955ର ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ XXVI କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତିର ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବେସରକାରୀ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ଏକ ଆବେଦନ ପାଇଁ ଦୋଷମୁକ୍ତିର ଆଦେଶଟି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନଥିଲା । ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତି ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 417 (4) ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ଧାରା 5 ଲାଗୁ ଅଟେ । ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ, ବିଶ୍ୱନାଥନ ଟେକିୟାରଙ୍କ ମାମଲା ⁽¹⁾ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ "ସୀମା ଆଇନ ସମେତ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଆଇନକୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 1, ଉପ-ଧାରା (2) ଲାଗୁ କରିଥାଏ ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ର ଲାଭ ଉଠାଇବାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କେହି ଅଟକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ" ସେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଇନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ଏହି ଦୁଇଟି ମତବ୍ୟ ଠିକ୍ ବୋଲି ମନେ ହେଉନାହିଁ ।

ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତି କେ/ଏମ୍/ଚୁର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ବନାମ କେ. ଏଲ. ନାରାୟଣନ⁽²⁾ ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ବେସରକାରୀ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଅଦାଲତର ପୂର୍ବ ରାୟର ଯୁକ୍ତି ଉପରେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆଧାର କରିନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପି. ଭି. ସୁଜାରେଞ୍ଜି ବନାମ ଡି. ପାପିରେଞ୍ଜି ⁽³⁾ ଏବଂ ପାର୍ଟୁରୀ ଆଦେଶାମ୍ଲା ମାମଲାରେ⁽⁴⁾ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ

(1)(1957) 1 M.L.J. 150.

(2)A.I.R. [1958] Mad. 416.

(3)A.I.R. 1957 And. Pra. 406.

(4)A.I.R. [1958] And. Pra. 230.

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଥିଲେ ।

ଆମ ମତରେ, ଅଞ୍ଜନବାଇ ବନାମ ଯଶଞ୍ଜିତରାଓ ଦୌଳତରାଓ ଦୁଧେ (¹)ମାମଲାରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ସଠିକ୍ ଅଟେ । ସେହି ମାମଲାରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29 (2) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଧାରା 417 (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏକ 'ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ' ଥିଲା । ସେହି ମାମଲାରେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଉଠିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ତତ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ଆମେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସହିତ ସହମତ, ବିପରୀତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଆହ୍ଲାବାଦ, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କାରଣକୁ ଆଧାର କରି ସେଥିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମତବ୍ୟର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଆମେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରୁଛୁ ଯେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ୍ ଅଟେ । ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

“ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

(1) I.L.R. [1961] Bom. 135.